

A M W

6 0 7

Ch
15104

E M
 est Chr
 nam Eua
 predicari
 sionem p
 igitur diuelli debent h
 Primum igitur quia Eu
 Necessaria est conuictio
 res conscientia & dolores
 toribus debet erigi conscie
 propriam Euangelio, qua
 Christi. Debet igitur acce
 Fides, qua credere debet pro
 donari nobis iustificatione
 peccatorum, & reconciliati
 sum mediatorum. Hac s
 consequimur remissionem
 mus iusti, id est, acceptu

DE
 ARTICV
 FICATIONIS
 a Philippo Melan
 ad Colosse
 x s

2 917
LOCORVM
COMMVNIVM, COM-
PARANDAE RERVM, ET
Exemplorum copiae, accommo-
datorum, genera.

IIII.

AD VSVM STUDIOSORVM,
in Argentinensi Academia,
collecta

à

M. IOANNE BENTZIO.

ARGENTORATI,
Excudebat Antonius Bertramus.
M. D. CI.

*ILLVSTRIBVS ET
GENEROSIS DOMINIS, DOM.
Ioachimo Andreae Schlick comiti à Passaun:
& Dom. Ioan. Iacobo comiti ab Ostrorog,
& c. Generosis etiam Dominis, Hildebran-
do, & Helmharto Iorgeris in Tolet, L.
Baronibus in Creuspach, & c.
Dominis suis clementiss.*

S. P. D.

Constans est hæc, Illu-
stres, & Generosi Domi-
ni comites, ac Barones,
cæteriq; adolescentes op-
timi atque ornatiss. con-
stans est, inquam, & à doctis multis
multum iactata sententia: eum, qui
singulari cum fructu velit in studijs li-
beralibus versari, & insignem ex his
comparare scientiam; Locos quosdam
habere communes, in eosq; tanquam
Indices referre debere ea, quæ scitu di-

A 2 gna

gna se in autorib. probatis obtulerint.
Cùm enim tres potissimũ causæ sint,
propter quas & in scholis explicentur,
& euoluantur domi scriptores boni:
Rerum cognitio, ad informandam
mentem sapientia; Verborum elegan-
tia, ad linguam instruendam; & Exem-
plorum artis ad imitandum necessaria
obseruatio: cumque nullius hominis
tam felix memoria sit, omnia vt com-
prehendere, quæ aut audierit, aut lege-
rit; omniũ vt meminisse possit, quan-
do velit: operæ precium facturus est
vtique, qui huiusmodi Locos ita tem-
pestiuè compararit; vt ad dicendum,
scribendumue & eruditas de quibusli-
bet rebus sententias, & modos loquen-
di probatos, & orationis in his exem-
pla reperiat laudabilia.

Solent hoc mercatores facere; & eo-
rum quæ coemerint, vendiderint, con-
traxerint, suæ vel minima nunquam
credere memoriæ: sed tabulas ad ma-
nus,

nus, aut diaria habere; in ijsque confi-
gnare obiter primū ac tumultuariè,
quemadmodum vnum quodq; actum
contractumque fuerit: postea verò in
maiores transcribere codices, singula
certa serie: vt, quoties opus est, intelli-
gant, quantum quisq; debeat, lucri quid
accesserit, pecuniola ne qua fortè per-
eat. Cur igitur & nos, qui in optimo-
rum studiorum negotiamur einpto-
rijs, cur hoc non facimus? atque eò ma-
gis facimus, quò preciosiores merces
copiosioresq; tractamus? Quàm mul-
tæ per tot Academiae nostræ classes au-
diuntur elegantes loquendi formulæ?
quot egregiæ passim occurrunt senten-
tiæ? quæ viuendi præcepta salutaria,
exempla illustria, insignes historiae, sa-
pienter excogitatae fabulae sese offerunt?
quæ, si non fluxæ labiliq; committe-
rentur memoriæ: sed in Ephemerides
etiam, Locorumque communium
transferrentur volumina: cùm lucri,

A 3 quod

quod quotidie faceremus in literis, accessio nobis iucunda semper versaretur ob oculos; tùm comparatarum opum certus custos existeret; tùm etiam ad artem differendi dicendiq; faciliùs percipiendam exempla idonea; ad scribendum denique dicendumq; prompta orationis copia suppeteret.

Et hanc quidem rationem à peritissimis olim dicendi artificibus observatam fuisse; satis abundè ipsorum monumenta testantur. Isocratis quidem admonitionem ipsi audiuitis: Quòd, vt apes omnibus è flosculis carpant quæ sunt optima; sic eruditionis comparandæ studiosos oporteat, vndiq; à sapientibus atq; Poetis, quæ utilia sunt, colligere. eiusq; rei specimen ipsius in orationibus egregium, vtiq; cernitis. Quantam autem Demosthenes Exordiorum ad omnis generis orationes accommodandorum copiam reliquit? quàm eruditè Cicero de studijs liberalibus

ralibus pro Archia , de clementia pro
Marcello, de gratia differit pro Plancio:
& quid ipsius libros referam Philoso-
phicos ? qui veterum è sapientum di-
ctis, sententijs, exemplis penè toti sunt
compositi. Eandem verò à nostrorum
sæculorum clarissimis doctissimisque
viris , Roterodamo , Melanthonè , &
Domino Sturmio præceptore nostro,
tanti videmus fieri : vt in exercitio sti-
li, cætera omnia pro nihilo putent esse,
nisi summa cura sit, in Ephemeridibus
custodiendis & augendis.

Quibus quidem de rebus , cum &
antehac aliquoties per occasionè cum
meis egerim discipulis: modum etiam
colligendi , & ad ordinem naturæ refe-
rendi phrasès , edito opusculo inchoa-
rim: nunc etiam propter Res ipsas , &
Exempla , quædã inde repetere , quæ-
dam addere de nouo visum fuit. Pri-
mùm, vt tot elegantes sententiæ, quæ
in probatis autoribus, sacrisq; concio-

A 4 nibus

nibus, passim occurrunt, ne leuiter aures nostras sine fructu præteruolent; sed ad æternam memoriam suis singulæ locis atque titulis assignari queant. Deinde ut ad docendum discendumque hanc deinceps commoditatem habeamus, & eorum, quæ inter explicandum præcipuè obseruanda dicimus, propriam sedem, tanquam digito demonstramus. Denique, quòd quosdam vestrum ita cupidos esse huius instituti cognouerim; ut iteratam hanc opellam meam anteuertent.

Et si autem aliquantò seriùs, quàm fortasse oportuit, Locos hos edam, quorum non semel dudum mentionem feceram tamen adhuc dicandos, nominatimque vobis inscribendos censui Illustres ac Generosi Domini Comites, & Barones, non quòd mei muneris esse existinem, vos instituere postea, quàm cum singulari laude ad altiora conscendistis studia; sed quòd non in-

iucun-

iucundam vobis etiamnum esse arbi-
tror eorum recordationem. quæ in no-
stro didicistis & instituistis Ordine: &
quòd exemplo vestræ Generositatis,
virtutis, constantiæ, assiduitatis, indu-
striæ, quam anno præcedenti nostris in
lectionibus declarastis, excitatum cæ-
teros adolescentes iri confido; vt in his,
quæ apud nos locantur, doctrinæ fun-
damentis, fidelius ædificent. Quod si
facient; & si meum hoc in instituendis
maturè Locis communibus sequentur
consilium, donec aliud melius inuene-
rint: efficiant procul dubio, temporis
& diligentia his studiis attributæ nun-
quam eos vt pœniteat. Quod vt omni-
bus faustè, feliciter, prospereq; eueniat,
etiam atq; etiam præcor ex animo. Va-
lete. Argentorati, Cal. Octob. An. 1588.

V. G.

addictis.

M. Ioannès Bentzius.

A 5

LOCO:

2

L O C O R V M C O M -
M V N I V M P H I L O S O P H I -
c o r u m , P a r s I .

D E D E O , E T N A T V R A .
D I V I N A .
C l a s s i s I .

1. D E V S : O m n i p o t e n t i a , P r o v i d e n t i a
D e i & c .
2. N u m i n a c o m m e n t i t i a .
3. S p i r i t u s , D a e m o n e s , L a r e s , G e n i j .
4. F a t u m , N e c e s s i t a s .
5. F o r t u n a , C a s u s .

N A T V R A L I A .
C l a s s i s I I .

1. N a t u r a .
M o t u s , Q u i e s .
P r i n c i p i a , c o m p o s i t i o , & m u t a t i o r e -
r u m n a t u r a l i u m .
2. M o n s t r a , P r o d i g i a .
3. L o c u s , e i u s q ; d i f f e r e n t i a .
4. T e m -

4. *Tempus.*
5. *Annus.*
Ver.
Aestas.
Autumnus.
Hyems.
6. *Mensis.*
7. *Dies, & partes eius.*
Hora.
8. *Occasio.*

MVNDANA, COELESTIA.
Clafsis ILL.

1. *Mundus.*
2. *Cælum.*
3. *Sidera, Stella fixæ.*
4. *Planeta.*
5. *Eclipses Solis, & Luna.*

ELEMENTARIA, METEO:
rologica. Clafsis IIII.

1. *Elementaris regio, Elementa.*
2. *Me-*

4 LOCI

2. *Meteora, ignita.*
Cometes.
3. *Aërea, vel media meteora.*
Tempestates.
Venti.
Fulmina, Tonitrua.
4. *Aquea, vel humida meteora: Pluvia,*
Nix, Grando, &c.
5. *Aqua.*
Mare.
Flumina.
Fontes.
6. *Miracula in aquis.*
7. *Terræmotus.*

TERRESTRIA.

Classis V.

1. *Terra: & partes eius naturales.*
Insulae, Montes, Campi, Sylva.
2. *Lapides.*
Gemma.
3. *Metalla, Aurum, Argentum.*
Ferrum, Chalybs, Plumbum &c.
4. *Artifi-*

PHILOSOPHICI. 5

4. *Artificiales terra partes: Ager, Hortus, Pratum &c.*
5. *Vrbs, & partes eius.*
6. *Propria nomina Regionum, Urbium, Populorum.*

E TERRA CRESCENTIA.
Classis VI.

1. *Plantæ, & earum partes.*
2. *Arbores, Frutices, Ligna.*
3. *Herbæ: Flores.*
4. *Fruges, Fructus.*
5. *Legumina.*
6. *Aromata.*
7. *Liquores, Oleum, Saccarum.*
8. *Vinum.*
9. *Ceruisia, Mulsæ &c.*
10. *Lac, Butyrum &c.*

ANIMATA IRRATIONA-
lia. Classis VII.

1. *Animalia bruta, in genere.*
2. *Aues, & earum species.*
3. *Pis-*

A 6

3. Pis-

6.

LOCI

3. *Pisces, & eorum species.*
4. *Quadrupedes, Pecora, Iumenta.*
5. *Belluæ immaniores.*
6. *Amphibia animalia, Reptilia, Serpentes.*
7. *Insecta: Apes, Muscæ &c.*

H V M M A N A.

Classis VIII.

1. *Homo.*
2. *Sexus: Vir.*
3. *Fœmina.*
4. *Aetas humana: Pueritia.*
5. *Adolescentia, Iuventus.*
6. *Senectus.*

CORPVS HOMINIS,

eiusq; Accidentia;

Classis IX.

1. *Corpus, cum suis partibus.*
2. *Forma, Pulchritudo.) (. Deformitas.*
3. *Robur; Sanitas.*
4. *Morbi.*
5. *Vita.*

5. *Vita.*) (. *Mors.*
6. *Funus, Sepultura.*

A N I M A H O M I N I S,
Vegetatiua. Classis X.

1. *Anima, in genere.*
2. *Vegetatiua facultas.*
3. *Alimentum, Victus, Dieta, Cibus.*
4. *Annonæ copia.*) (. *Fames.*
5. *Prandium, Cœna, Conuiuium:*
6. *Concoctio, & digestio.*
7. *Expulsionis modi, Sudor, Urina, Scretus, Vomitus &c.*
8. *Generatio, Semen.*
9. *Partus, Puerperium: Abortus.*

S E N S I T I V A F A C U L T A S,
Exterior. Classis XI.

1. *Sensus, in genere.*
2. *Visus.*) (. *Cæcitas.*
Lux.) (. *Tenebra, Umbra.*
Color, & eius species.

3. *Au*

3. *Auditus.*) (. *Surditas.*
Sonus, Cantus, Plausus &c.
4. *Olfactus: Odores.*
5. *Gustus: Sapores.*
6. *Tactus: Qualitates tactiles.*
Calor.) (. *Frigus.*
Humor.) (. *Siccitas.*

INTERIORES SENSUS.
Classis XII.

1. *Sensus communis.*
2. *Phantasia, Imaginatio, Forma, Exemplar.*
3. *Φάσμα, Spectrum.*
4. *Memoria.*) (. *Oblivio.*
5. *Somnus.*) (. *Vigilia.*
6. *Somnia, & eorum interpretatio.*

LOCOMOTIVA FACULTAS.
Classis. XIII.

1. *Motus corporis.*
2. *Pulsus: Respiratio.*

PHILOSOPHICI.

9

3. *Progressio, Profectio, Peregrinatio.*
4. *Volatus, Natatio, Reptatio.*
5. *Saltatio, Chorea.*
6. *Casus, Ruina.*
7. *Quies, Status, Sessio, Cubatio, &c.*

RATIONALIS ANIMA,
Classis XIII.

1. *Ratio, Rationalis anima.*
2. *Animus, Mens, Intellectus.*
3. *Ingenium, Indoles.*
4. *Cogitatio, Ratiocinatio.*
5. *Inuestigatio, Inuentio.*
6. *Iudicium, Probatio.*

VOLUNTAS, ET AFFE-
ctus. Classis XV.

1. *Voluntas, Arbitrium, Electio, Propo-
situm.*
2. *Affectus, Perturbatio, Motus.*
3. *Voluptas, Laetitia, Iucunditas, Recre-
atio animi.*

Mole-

- Molestia, Dolor, Tristitia.*
4. *Risus.*) (. *Fletus, Lachrymæ.*
5. *Misericordia.*) (. *Invidia, Liuor.*
6. *Aemulatio.*) (. *Contemptus.*
7. *Benevolentia, Favor, Gratia.*) (.
Odium, Malevolentia.
8. *Ira.*
9. *Cupiditas, Studium, Desiderium.*) (.
Metus, Timor.
10. *Spes, Expectatio.*) (. *Desperatio.*
11. *Votum, Optatio.*) (. *Execratio.*

PHILOSOPHORVM
LOCORVM PARS II. DE
Actionibus hominum.

FACULTAS, CONATUS &c.
Classis XVI.

1. *Facultas, Potestas, Opportunitas.*) (.
Difficultas.
2. *Conatus, Periculum, Aggressio.*
3. *Exer-*

3. *Exercitatio, Vfus.*
4. *Actio, Operatio, Administratio.*
5. *Adiumentum.*

ECCLESIASTICÆ RES,
& Actiones.

Classis XVII.

1. *Religio, Sacra.*
2. *Ceremonia, Ritus sacrorum.*
3. *Dies festi, celebritates.*
4. *Sacerdotia, Officia sacra.*
5. *Oracula, Vaticinationes, Auguria &c.*

POLITICÆ RES, ET
Actiones. Classis XVIII.

1. *Respublica, Commune bonum, Patria, Ciuitas.*
2. *Magistratus, potestas politica.*
3. *Subditi, Ciues, Populus.*
4. *Formæ Rerumpublicarum.*
5. *Monar-*

5. *Monarchia, Regnum, Rex, Princeps.*
6. *Tyrannis, Tyrannus.*
7. *Aula, vita aulica.*
8. *Aristocratia, Oligarchia.*
9. *Democratia.*

M V N E R A P V B L I C A.

Classis XIX.

1. *Ordines in Repub. Munera publica.*
2. *Pratura, Consularus.*
3. *Quaestura, Aerarium, Vectigalia.*
4. *Aedilitas.*
5. *Legatio, Legatus.*
6. *Scriba, Notarius &c.*
7. *Præco, Liçtor, Minister publicus.*

C O N V E N T V S , E T I V D I -
cia. Classis XX.

1. *Conuentus publici, Comitia.*
2. *Senatus, Senator.*
3. *Iudicium, Iudex.*
4. *Causa, Lis, Controuersia.*
5. *Actor*

PHILOSOPHICI, 1

5. *Actor, Accusator.*
6. *Patronus, Defensor, Aduocatus.*
7. *Reus.*
8. *Testimonium, Testis.*
9. *Questiones, Tormenta.*

STATVS REIPUBLICÆ,
Pacis, aut Belli tempore.
Classis XXI.

1. *Concordia, Pax, Tranquillitas Reipub.*
2. *Fœdus, Societas.*
3. *Discordia, Seditio.*
4. *Bellum.*
5. *Hostis.*
6. *Militia, Res, & disciplina militaris.*
7. *Exercitus.*
8. *Arma, Machina bellica.*
9. *Castra, Obsidio.*
10. *Custodia, Vigilia.*
11. *Proditio, Proditor.*
12. *Pralium, Pugna.*
13. *Victoria, Triumphus.*

OECO.

OECONOMICÆ RES ET
actiones. Classis. XXII.

1. *Familia.*
2. *Paterfamiliâs, Materfamiliâs.*
3. *Genus, Cognatio, Affinitas, Genea-
logia.*
4. *Parentes, Liberi, & eorum educatio.*
5. *Fratres, Sorores.*
6. *Sterilitas, Orbitas, Extinctio generis.*
7. *Coniugium, Nuptiæ.*
8. *Mariti, & Vxoris officium.*
9. *Diuortium.*

RES FAMILIARIS.

Classis XXIII.

1. *Proprietas rerum.*
2. *Dominium .) (. Seruitus.*
3. *Domus, cum suis partibus.*
4. *Supellex, Instrumenta domestica.*
5. *Hereditas.*
6. *Testamenta, Legata, &c.*

FINIS

PHILOSOPHICI. 15
FINIS ACTIONVM HV-
manarum: Bonum, eiusq; ge-
nera Classis XXIII.

1. Bonum.) (. Malum.
2. Felicitas.) (. Miseria, Calamitas.
3. Utilitas.) (. Damnum.
4. Diuitia, Opes.) (. Paupertas.
5. Potentia.) (. Imbecillitas.
6. Honos, Dignitas, Existimatio bona,
Auctoritas.) (. Infamia, Igno-
minia.
7. Nobilitas, Claritas generis.) (. Ob-
scuritas.

De generes.

8. Libertas ciuilis.) (. Seruitus.
9. Honestas, Decorum, Officium.) (. Ne-
glectio honestatis, vel officij.
10. Virtus, Probitas.) (. Vitium, Impro-
bitas, Peccatum, Scelus.

IVSTICIA, VNIVERSALIS.
Classis XXV.

1. Iusticia.

1. *Iusticia.*) *iniuria.*
2. *Violentia, Pulsatio, Cædes.*
3. *Fraus, Furtum, Spoliatio.*
4. *Ius, Lex.*
5. *Æquitas.*
6. *Mos, Consuetudo, Institutum.*

PARTICVLARIS IUSTI-
cia, Distributiua communis.

Classis XXVI.

1. *Laus, Commendatio.*) *Reprehensio,*
Obiurgatio.
2. *Obtrectatio, Calumnia, Contumelia.*
3. *Præmium.*) *Pœna, Animaduersio.*
4. *Suppliciorum genera, Carcer, &c.*
5. *Proscriptio, Exilium.*

SPECIALIS DISTRI-
butiua Iusticia.

Classis XXVII.

1. *Religio, Pietas.*) *Impietas.*
2. *Reuerentia erga parentes, & natu*
maiores.

PHILOSOPHICI.

17

- maiores.) (. Contemptus maiorū.
 3. Veritas.) (. Mendacium, Simulatio.
 4. Simplicitas, Candor.) (. Fucus, Falla-
 cia, Dolus.
 5. Fides, Iusiurandum.) (. Perfidia, Per-
 iurium.
 6. Beneficentia, Liberalitas, Magnifi-
 centia.
 7. Hospitalitas.
 8. Prodigalitas, Luxuria.
 9. Parsimonia.
 10. Avaritia.
 11. Gratitude.) (. Ingratitude.
 12. Amicitia, Familiaritas.) (. Inimicitia.
 13. Concordia.) (. Discordia, Contentio.
 14. Reconciliatio.

COMMUTATIVA IV.

stitia. Classis XXXIII.

1. Contractus, commercium.
 2. Petitio, Supplicatio.
 3. Promissio, Pactum, Obligatio.

B

4. Venē

4. *Venditio.*) (. *Emptio.*
5. *Locatio.*) (. *Conductio.*
6. *Merces, Corruptio, Largitio.*
7. *Mutuatio, Commodatum.*
8. *Depositum, Pignus.*
9. *Debitum.*
10. *Vsura, Lucrum &c.*

F O R T I T V D O

Classis XXIX.

1. *Fortitudo.*) (. *Timiditas, Mollicies.*
2. *Temeritas.*) (. *Audacia.*
3. *Securitas.*) (. *Periculum.*
4. *Labor.*) (. *Otium.*
5. *Industria.*) (. *Πολυπραγμοσύνη; Ignauia, Socordia.*
6. *Celeritas.*) (. *Tarditas, Cunctatio.*
7. *Constantia, Patientia.*) (. *Inconstantia, Leuitas, Defectio.*
8. *Vindicatio, Praesidium, Auxilium*
) (. *Desertio.*

T E M.

PHILOSOPHICI. 19
TEMPERANTIA,
Classis XXX.

1. Temperantia.) (. Intemperantia.
2. Abſtinentia.) (. Voracitas.
3. Sobrietas.) (. Ebrietas, Vinolentia.
4. Caſtitas, Pudicitia.) (. Libido, Adulterium.
5. Amor, Res amatoria.
6. Modestia.) (. Petulantia, Proteruitas.
7. Mediocritas, Modus.) (. Nimum, Exceſſus, Deſectus.
8. Ordo.) (. Confuſio, Perturbatio.
9. Verecundia, Pudor.) (. Inuerecundia, Impudentia.
10. Magnanimitas, Honoris ſtudium
) (. Ambitio. (bia.
11. Humilitas.) (. Arrogantia, Super-
12. Manſuetudo, Clementia.) (. Saevitia, Crudelitas.
13. Indulgentia.
14. Morum elegantia, & ſuauitas
) (. Inelegantes mores,

15. *Humanitas, Comitas, Affabilitas.*
)(*Inhumanitas, Morositas.*
16. *Adulatio, Assentatio.*
17. *Grauitas.*)(*Asperitas, Pertinacia.*
18. *Urbanitas, Facetia, Sales, Ioci.*)(*Scurrilitas, Scommata, Obscœ-
 nitas.*
19. *Taciturnitas.*)(*Garrulitas, Va-
 nitas.*
- 20 *Ornatus, Mundaicies.*)(*Rusticitas,
 Neglectio ornatus.*

P R V D E N T I A.

Classis XXXI.

1. *Prudentia, Sapientia.*)(*Impruden-
 tia, Stultitia.*
2. *Consilium bonum.*)(*Malum consi-
 lium, Inopia consiliorum.*
3. *Cura, Diligentia.*)(*Incuria, negli-
 gentia.*
4. *Scientia, Intellectus, Perspicuitas.*
)(*Ignorantia, Obscuritas.*
5. *Experientia.* 6. *Fi-*

6. Fides, Credulitas.) (Incredulitas,
Diffidentia.
7. Opinio, Suspicio.
8. Error.
9. Conscientia bona, vel mala.
10. Pœnitentia, μετάνοια.

PHILOSOPHICORVM

LOCORVM PARS III.

De Artibus.

ARTES LIBERALES, ET
Primum Logicæ.

Classis XXXII.

1. Ars, Disciplina.) (Inertia.
2. Institutio, Præceptio, Admonitio.
3. Philosophia, Literarum studia.
4. Schola, Academia, Vita scholastica.
5. Præceptores, Discipuli.
6. Eruditio, Doctrina.) (. Ruditas.
7. Grammatica.

B 3 8. Lin-

8. Linguarum studia.
9. Oratio, Sermo.
10. Scriptura, Libri, Bibliotheca.
11. Litera, Epistola.
12. Dialectica.
13. Disputatio, Dialogus.
14. Rhetorica, Eloquentia.
15. Stilus, Imitatio &c.
16. Historia.
17. Nuncium, Rumor, Fama.
18. Poëtica.
19. Fabulae poëtica, Apologi.
20. Histrionica, Comœdia, Tragœdia.

PHYSICÆ ET MA-

thematicæ scientiæ.

Classis XXXIII.

1. Physiologia, Physica, Metaphysica.
2. Medicina.
3. Curatio valetudinis, Medicamenta.
4. Mathematica.
5. Arithmetica, Numerus.
6. Nu-

PHILOSOPHICÆ

25

6. Numismata.
7. Mensuræ, Pondera.
8. Musica.
9. Organa, Instrumenta musica.
10. Geometria.
11. Astronomia, Astrologia.

ETHICÆ DISCIPLINÆ

Classis XXXIII.

1. Ethica.
2. Oeconomia.
3. Politica.
4. Iurisprudentia.
5. Theologia.

MECHANICÆ ARTES.

Classis XXXV.

1. Mechanicæ artes, & artifices insignes.
 2. Agricultura.
 3. Venatio, Piscatus, Aucupium.
 4. In alimento preparando artes occupa-
- B 4 pata,

- pata, Molitorū, Pistorum, Lanio-
rum, Coquorum, Cauponū, &c.*
5. *Ad sanitatem, cultumq̄ corporis ser-
uientes artes, Pharmacopola-
rum, Chirurgorū, Tonsorū, &c.*
6. *Vestiariae artes, Textorum, Fullonum,
Sartorum, Sutorum, &c.*
7. *Graphicae artes: Pictorum, Statua-
riorum, Typographorum &c.*
8. *Fabrilia artificia: Architectorum,
Lapidarum, Figulorum, Aurifi-
cum, Fabrorum &c.*
9. *Quaestuosae artes: Mercatorum, Pro-
polarum &c.*
10. *Nautica, Nauigatio, & ad eam per-
tinentia.*

L V D I C R Æ , V A N Æ E T
Malæ artes.

Classis XXXVI.

1. *Ludi, Spectacula.*
2. *Theatrum, Scena.*
3. *Cer-*

3. *Certamina.*
4. *Gladiatorum, & Pugilum ludi.*
5. *Gesticulatores, Funambuli, &c.*
6. *Lenocinium.*
7. *Magia, Incantatio, &c.*

LOCORVM COMM-
MUNIVM THEOLOGICO-

rum Lib. I. De Essentia, &
operibus Dei.

PERSONAE DIVINITATIS.

Classis I.

1. *DEVS.*
2. *Deus Pater.*
3. *Filius Dei IESVS CHRISTVS.*
Incarnatio, Conceptio, Nati-
tas filij Dei.
Passio, Mors & Sepultura Christi.
Resurrectio Christi, Ascensus ad caelos,
& Sessio ad dexterã Dei patris.

B S Ad-

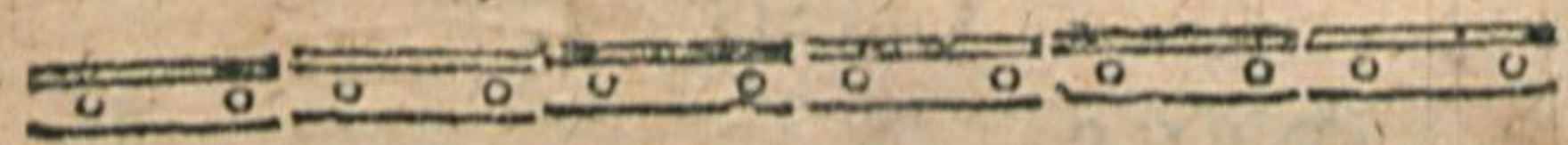
Aduentus Christi ad iudicium.

4. *Spiritus Sanctus.*

OPERA DEI.

Classis I I.

1. *Creatio rerum: Mundus, cum suis partibus.*
2. *Prouidentia DEI, & Gubernatio mundi.*
3. *Prædestinatio.*
4. *Angeli boni.*
5. *Mali angeli, Diaboli.*
6. *Homo cū suis partibus Corpore, Mente, Voluntate.*

LOCORVM THEOLOGICORVM PARS II. DE VOLUNTATE DEI, in lege patefacta.

LOCORVM THEOLOGICORVM PARS II. DE VOLUNTATE DEI, in lege patefacta.

luntate DEI, in lege patefacta.

LEX VIRTUTES PRIMI

Præcepti. Classis III.

1. *Lex DEI, cum suis partibus.*

2. *Vera*

2. *Vera notitia Dei.*
Ethnici, Iudaici, Turcici errores.
Hereses, & Corruptela Euangelij.
Blasphemie.
3. *Timor Dei, Pietas.*
Securitas.)(. Superstitio.
4. *Fides, fiducia gratiæ Dei.*
Dubitatio, Dissidentia.)(. Confiden-
tia, fiducia aliorum auxiliorum.
Magia, Veneficium &c.
3. *Dilectio Dei.)(. Odium Dei, prauæ*
inclinationes.
6. *Spes.)(. Desperatio : & Presumptio.*
7. *Humilitas, vera; vel simulata.*
Superbia.
8. *Patientia, vera; vel simulata & hypo-*
critica.
Impatientia.
9. *Perseuerantia.)(. Pertinacia in opi-*
nionibus impijs.
Defectio à fide.

L'OCI
SECUNDI PRÆCEPTI.

Classis IIII.

1. Inuocatio Dei vera.)(. Omissio inuocacionis: & Falsa inuocatio.
2. Gratiarum actio pro beneficijs DEI.)(. Ingratitudo . aut simulata gratitudo.
3. Prædicatio vera.)(. Negligentia in docendo: Corruptelæ verbi: Curiositas in materijs non necessarijs.
4. Confessio.)(. Dissimulatio . aut abiectio veritatis.
5. Iusiurandum.)(. Periurium: Impiorum iuramentorum obseruatio.

TERTII PRÆCEPTI.

Classis V.

1. Sabbathi sanctificatio: & Ministerij conseruatio.
Prophanatio Sabbathi: & peruersio ministerij.

2. Fi.

2. Fidelitas ministrorum.) (. Infidelitas,
Inscitia, Negligentia.
3. Auditorum diligentia.) (. Negligen-
tia, Contemptus verbi, & sacra-
mentorum.
4. Reuerentia, & obedientia erga mini-
stros.) (. Cōtemptus ministrorum:
aut obedientia in corruptelis.
5. Contributio ad ministerium.) (. Sor-
des: aut Abusus bonorum Ecclesie.
6. Cerimoniarum obseruatio, pia, aut
superstitiosa.

QVARTI PRÆCEPTI.

Classis. V L.

1. Pietas, & officium liberorum erga:
parētes, & alios superiores.) (. Im-
pietas, & contemptus superiorum.
2. Parentum amor, & officium erga li-
beros.) (. Neglectio liberorum: &
Indulgentia.
Orphani, & vidua.

B. 7/

3. Ma

3. *Iustitia vniuersalis, obedientia erga leges, & magistratus.*)(*Inobedientia, contemptus legum & magistratum.*

Magistratus officium erga subditos
)(*Tyrannis.*

4. *Iusticia distributua, distinctio personarum, & officiorum in vita*
)(*Confusio graduum.*

5. *Sedulitas in laboribus sua vocationis*
)(*Ignauia: & Curiositas.*

6. *Reuerentia erga alios.*)(*Superbia, contemptus aliorum.*

7. *Gratitudo.*)(*Ingratitudo.*

QVINTI PRÆCEPTI.

Classis VII.

1. *Iusticia particularis, neminem ledens*
)(*Iniuria, Petulantia.*

2. *Iusticia distributua, puniens scelera*
)(*Crudelitas: & Nimia lenitas, siue indulgentia.*

3. For-

3. Fortitudo bellica.)(. Temeritas: & Timiditas.
4. Fortitudo togata, Constantia.)(. Morositas, & Mollities animi.
5. Patientia Philosophica.)(. Impatientia: & Stupor.
6. Mansuetudo.)(. Iracundia: & Lenitas.
7. Aequitas, Επιείκεια)(. Rigor iuris.
8. Misericordia.)(. Ασοφγία, Επιχαρσενακία.
9. Candor.)(. Malevolentia, Liuor: stulta Credulitas.
10. Amicitia.)(. Simulatio benevolentiae, Inimicitia, Odium.
11. Fides, Fidelitas.)(. Assentatio: & Perfidia.
12. Concordia studium.)(. Discordia, φιλονεικία: & Lenitas.
13. Humanitas.)(. Inhumanitas vel morositas.
14. Nemesis, Zelus, Vindicatio iusta.

SEXTI PRÆCEPTI.

Classis V III.

1. *Castitas, Pudicitia.*
Calibatus.
Coniugium.) (. Prohibitio coniugij:
Divortium.
Illicite nuptia.
Libido, Scortatio, Adulterium.
2. *Verecundia, Pudor.) (. Impudentia,*
Proteruitas: & Δυσωπία, nimia
verecundia.
3. *Temperantia.) (. Voracitas: & Ni-*
mia abstinentia.
Ebrietas, Vinolentia.

SEPTIMI PRÆCEPTI.

tas, Classis IX.

1. *Iusta possessio, & bonus vsus propria-*
rum facultatum.
Iniuste rationes accumulandarum o-
pum, Vsuræ, Furta &c.
2. *Iusti.*

2. *Iusticia commutativa.*)(*Fraudes in contractibus.*
3. *Beneficentia, seu Liberalitas.*
Eleemosyna.
4. *Hospitalitas.*
5. *Parsimonia, Frugalitas.*
Auaritia, Sordes.
Prodigalitas, Profusio facultatum.
6. *Αὐτάρκεια, Sua sorte contentum esse.*

OCTAVI PRÆCEPTI.

Classis X.

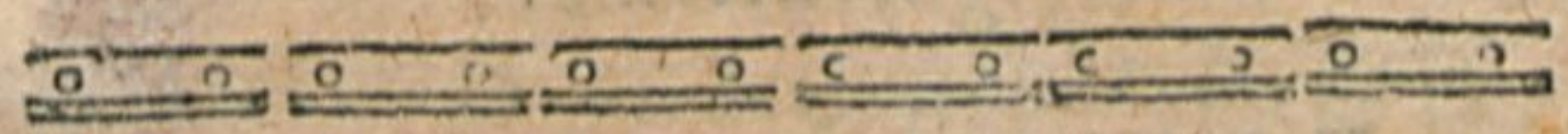
1. *Veritas.*)(*Mendacium.*
Calumnia, Obtrectatio, Maledicentia.
Perfidia in promissis, fœderibus, con-
silijs &c,
Simulatio, Hypocrisis.
2. *Simplicitas.*)(*Fucus.*
3. *Constantia, Gravitas.*)(*Incōstantia,*
Leuitas, & Morositas.
4. *Modestia.*)(*Immodestia, Inciuilitas,*
morum, Obscœnitas.

- Arrogantia, Iactantia.)(. Stupor.
 5. Laudis & gloriae verae studium.)(. Ambitio, Impudentia.
 6. Docilitas.)(. Pertinacia: & Leuitas omnia volens discere.
 7. Taciturnitas.)(. Garrulitas, Futilitas & Dissimulatio dicendorum.
 8. Eloquentia.)(. Abusus facultatis dicendi.
 9. Comitas, seu Affabilitas.)(. Leuitas, Nimia facilitas: & Morositas.
 10. Urbanitas.)(. Scurrilitas: & Stoliditas.

NONI ET DECIMI PRÆ-
 cepti. Classis XI.

1. Rectitudo virium hominis ad normam legis, Imago Dei.
 Concupiscentia, Corruptio virium humanarum.
 Arbitrium hominis.
 2. Finis & vsus legis diuinae.
 3. Pro-

3. *Promissiones.)(. Pœnæ vel comminationes additæ Decalogo.*

THEOLOGICORVM
LOCORVM PARS III. DE

Reconciliatione hominis cum
Deo; & Ecclesiæ statu.

PECCATVM, EIVSQVE
Remissio. Classis XII.

1. *Peccatum; & Species peccatorum.*
2. *Remissio peccati, Iustificatio hominis coram Deo.*

*Vetus; & Nouum testamētum, Euangeli-
um.*

3. *Noua Obedientia, Bona opera.*

4. *Sacramenta.*

Baptismus.

Cœna Domini.

Sacrificium, eiusq; species.

5. *Pœnitentia.*

COR-

Confessio.

Absolutio.) (*Excommunicatio, Claves regni cælorum.*

ECCLESIA, ET EIVS
conditio. Classis XIII.

1. *Ecclesia Dei Catholica.*

Ministerium, & Ordinatio ministrorum.

2. *Cruce, & afflictiones piorum in his terris.*

Consolationes in afflictionibus.

3. *Mors.*

Sepultura.

Animarum status post mortem.

4. *Resurrectio mortuorum.*

Extremum iudicium.

5. *Vita eterna atq; gloriosa piorum.*

Impiorum cruciatus: Infernus.

PRECATIO DOMINICA.

Classis XIII.

1. *Pater*

1. *Pater noster in caelis.*
2. *Sanctificetur nomen tuum.*
3. *Adueniat regnum tuum.*
4. *Fiat voluntas tua, sicut in caelo, & in terra.*
5. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.*
6. *Remitte nobis debita nostra; sicut & nos remittimus debitoribus nostris.*
7. *Ne nos inducas in tentationem.*
8. *Libera nos à malo.*

A M E N.

LOCORVM COMMVNIVM DIALECTICORVM,

Pars I. De Inuentione.

PRÆDICABILIA:

Classis I.

1. *Genera rerum.*
Differentiæ generum.

Species

Species generum.

Argumentum à Genere.

2. *Propria rerum.*

Propria κατ' αὐτὸ, Per se,

Propria αἰ, Semper.

Propria πρὸς ἕτερον, Ad alterum.

*Propria ποτὲ ἢ νῦν : Aliquando, vel
nunc.*

Argumenta à proprio.

3. *Definitiones, Philosophica.*

*Mutuata definitiones, ex enumera-
tione partium.*

Ex Etymologia definitiones.

A Translatione definitiones.

A Cōtrariorū remotione definitiones.

Argumenta à Definitione.

4. *Accidentia rerum, Separabilia: Inse-
parabilia accidentia.*

PRÆDICAMENTA.

Classis II.

1. *Substantia, Prima, Individua.*

Secund-

Secundæ substantiæ.

2. *Quantitates, Continuata: Linea.*

Superficies.

Corpus.

Locus.

Tempus.

Determinata quantitates, Nume-

rus:

Oratio.

3. *Qualitates: Habitus.*

Affectiones.

Potentia naturales.

Impotentia naturales.

Patibiles qualitates.

Passiones.

Figura.

Forma.

4. *Relatiua, ὀνομασμένα, cum expressis
correlatiuis.*

Relatiua ἀνόνομα.

*Definitiones Relatiuorum per funda-
mentum, & terminum.*

Defini-

Definitiones Relatiuorum per contrarios terminos.

5. *Actiones, Immanentes.*
Transseuntis actiones.
Πρακτικαὶ actiones.
Ποικτικαὶ actiones.
Naturales actiones.
Voluntariæ actiones.
6. *Passiones, Corrumptentes.*
Conseruantes passiones.
7. *Loci species, Naturalis.*
Voluntarius, vel Fortuitus locus.
Descriptiones locorum.
8. *Temporis species, Naturalis.*
Voluntarium, vel Fortuitum tempus.
Temporum descriptiones.
9. *Situs, Animatorum.*
Inanimatorum situs.
Naturalis situs.
Voluntarius situs.
Descriptiones situs.
10. *Habitus, & Tegumenta, & ornatus.*
Ani.

Animatorum.

Inanimatorum habitus.

Descriptiones Habitus.

LOCI ARGUMENTORVM

ἑρμῆσιν. Classis III.

1. Totum, Generis.

Integri totum.

Argumenta à toto.

2. Partes, Generis.

Integri partes.

Argumenta à partibus.

3. Notatio, & Etymologiae consideratio.

Vfus verborum consideratio.

Potestatis verborū, vt Synonymorum,

& Homonymorum consideratio.

4. Coniugata, & Casus, Re verboq.

Sensu coniugata, & casus.

Argumenta à Coniugatis.

5. Cause, & Effecta.

Generantes, & Efficientes causa.

Corrumpentes causa.

C

Fina-

Finales causa.

Formales causa.

Adiuuantes causa.

Præcurrentes causa.

Argumenta à causis.

Argumenta ab effectis.

6. *Adiuncta, Contingentia.*

Circumstantia, Nomen.

Natura: Sexus.

Natio, Patria.

Cognatio.

Parentes.

AEtas.

Commoda, & incommoda animi.

Corporis commoda, & incommoda.

Victus; Educatores.

Doctores, Præceptores.

Amici.

Institutum vitæ.

Fortuna: Conditio vitæ

Vitæ.

Mors, & Mortem secuta.

Habi-

Habitus, & Affectio.

Studia.

Consilia.

Facta.

Casus.

Oratio.

Locus.

Tempus, Occasio.

Causa.

Facultas.

Instrumenta.

Credibilia.

Signa.

(cula.

7. Testimonia, diuina Ethnica; vt Ora-

Auspicia.

Vaticinationes.

Responsa sacerdotum, haruspicum,
coniectorum.

Diuina testimonia Christiana.

Humana testimonia.

8. Similia, Collationes.

Inductiones.

C 2

Exem-

- Exempla.*
Dissimilia, Differentiæ.
 9. *Contraria, Aduersa.*
Priuantia.
Relatiua.
Negantia.
Argumenta à contrarijs.
 10. *Comparata, Paria.*
Imparia comparata à Maiore.
Imparia comparata à Minore.
 11. *Antecedentia, & Consequentia.*
 12. *Repugnantia.*

LOCORVM DIALECTICORVM, PARS II. DE
 Iudicatione.

PRONVNCIATA, ET EORVM genera. Classis IV.

1. *Pronunciata, Propositiones dialecticæ integra, directæ.*

Pronun-

Pronunciata transposita.

2. *Simplicia pronunciata.*

Coniuncta pronunciata.

Disiuncta pronunciata.

3. *Affirmantia pronunciata, & eorum genera.*

Negantia pronunciata, & eorum genera.

4. *Vniuersalia pronunciata.*

Particularia pronunciata.

Indefinita pronunciata.

Singularia pronunciata.

5. *Necessaria pronunciata.*

Contingentia, siue Probabilia pronunciata.

Impossibilia pronunciata.

Modalia pronunciata necessaria.

6. *Modalia contingentia pronunciata.*

Modalia impossibilia pronunciata.

ACCIDENTIA PRONUNCIATORUM, Classis V.

B 3

1. Oppo-

1. *Oppositio περιληπτική, Contradictoria.*
Contraria.
Subcontraria.
Subalterna.
2. *Oppositio κατασκευαστική, Ex contrarijs.*
Repugnantium oppositio.
Formarum diuersarum oppositio.
3. *Compositio pronunciatorum.*
4. *Consecutio pronunciatorum.*
5. *Conuersio pronunciatorum, Simplex.*
Conuersio per accidens.
Contingens conuersio.
Conuersio per contrapositionem.

SYLLOGISMORVM

genera. Classis V I.

1. *Dialecticus syllogismus.*
Apodicticus syllogismus.
Sophisticus syllogismus.
2. *Categoricus syllogismus.*

Hypo-

Hypotheticus syllogismus merus.

Hypotheticus syllogismus ex parte.

3. *Purus syllogismus; eiusq³ genera.*

Mixtus syllogismus eiusq³ genera.

4. *Simplex syllogismus.*

Compositus syllogismus.

FIGURÆ SYLLOGISMO-

rum, & Modi concludendi.

Clasiss VII.

1. *Primæ figuræ syllogismi; in Barbara.*

Celarent.

Darij.

Ferio.

2. *Secundæ figuræ syllogismi: in Cesare.*

Camestres.

Festino.

Baroco.

3. *Tertiæ figuræ syllogismi: in Darapti.*

Felapton.

Disamis.

Datifi.

Bocardo.

Ferison.

FORMÆ ARGV MEN.

tandi reliquæ.

Classis VIII.

1. *Conuersiuus syllogismus.*
2. *Enthymema, ἀλυτον.*
Enthymema λύσιμον.
3. *Inductio, dialectica.*
Oratoria inductio.
4. *Exemplum, historicum.*
Fabulosum exemplum.
5. *Sorites.*
6. *Dilemma, perfectum.*
Imperfectum dilemma.
7. *Violentum.*

LOCO.

LOCORVM COMMVNIVM
R H E T O R I C O R V M

Pars I. De Inventionione.

I N V E N T I O N I S L O C I
Certiores. Classis I.

1. Testimonia, Quaestiones.
 2. Totum.
Definitio.
 3. Partes.
 4. Notatio.
 5. Coniugata.
 6. Genus.
 7. Forma, Species.
 8. Similitudo.
 9. Differentia.
 10. Contraria.
 11. Coniuncta.
 12. Antecedentia, & Consequentia.
 13. Repugnantia.
- C 5 14. Causa.

14. *Causa & Effecta.*
15. *Comparata.*

Q V A S I L O C I.
Classis I I.

1. *Vt Definitio.*
2. *Vt Contrarium.*
3. *Vt Similia, vel dissimilia.*
4. *Vt Consentanea, vel Dissentanea.*
5. *Vt Coniuncta.*
6. *Vt Pugnancia.*
7. *Vt Causa: vt Effecta de causis.*
8. *Vt Distributiones.*
9. *Vt genera partiū: Generumq; partes.*
10. *Vt Primordia rerum, & quasi praecurrentia.*
11. *Vt Contentiones, vel comparationes.*

A R G V M E N T O R V M
Delectus. Classis I I I.

1. *Leuia argumenta.*
2. *Communia, vel probabilia argumenta: vt Signa.*

Cre-

Credibilia.

Iudicata.

Comparabilia; vt Imago.

Collatio.

Exemplum.

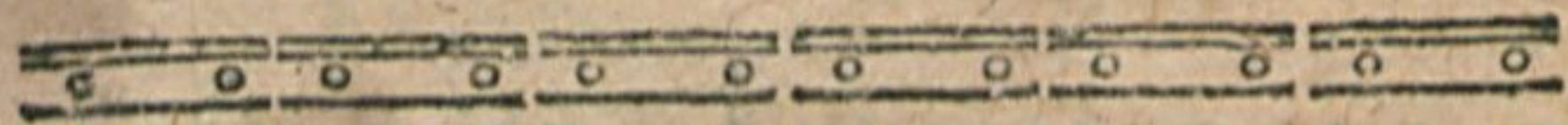
3. *Necessaria argumenta.*

4. *Argumentatio directa & perfecta.*

Indirecta, aut imperfecta argumen-

Testimoniorum tractatio.) (. (tatio.

Questionum tractatio.) (.

LOCORVM RHETORICORVM, PARS II.

De Collocatione,

De Collocatione,

QVÆSTIONVM GENERA:

& Infinitæ quæstionis collocatio.

Classis. IIII.

1. *Infinita quæstio, Cognitionis.*

2. *Actionis infinita quæstio*

3. *Collocatio argumentorum directa.*

4. *Immutata, vel indirecta argumentorum collocatio.*

FINI.

FINITÆ QVÆSTIONIS

Collocatio. Classis V.

1. *Finita questio à circumstantijs personarum.*
2. *A circumstantijs rerum finita questio.*
3. *Collocatio partiũ orationis naturalis.*
4. *Artificiosa partium orationis collocatio.*
5. *Argumentorum collocatio directa.*
6. *Artificiosa argumentorum collocatio.*

DEMONSTRATIVI GE-

neris collocatio.

Classis VI.

1. *Exordia laudationis propria.*
Peregrina laudationis exordia.
2. *Narratio, & Confirmatio laudationis, facta directo temporum ordine.*
Indirecti, vel inuersi ordinis laudatio.
3. *Bonorum animi laudatio.*
4. *Corporis bonorum laudatio.*

5. For?

5. *Fortunæ bonorum laudatio.*
6. *Collatio bonorum inter se, secundum
numerum, aut vim.
Specie, aut Affectione facta bonorum
comparatio.*
7. *Oppositio bonorum.*
8. *Peroratio laudationis.*

DE LIBERATIVI GENE-
ris collocatio.

Clas̄sis VII.

1. *Exordium deliberationis, propter Per-
sonam oratoris.
Exordium deliberationis propter Rem.*
2. *Narratio deliberationis, laudandi,
vel vituperandi causa usurpata.
Narratio deliberationis, confirmandi,
& reminiscendi gratia facta.*
3. *Confirmatio deliberationis, à ratione
Utilitatis, vel Incommodi.
Confirmatio à ratione Facultatis: vel
Difficultatis.*

4. Per-

4. *Peroratio deliberationis ; & Enumeratio.*

Amplificatio rerum deliberationis.

IUDICIALIS GENERIS,
& Accusatoris collocatio.

Classis VIII.

1. *Exordium accusatoris , ad attentionem, vel seueritatem accommodatum.*

2. *Narratio directa, ex Antecedentibus, medijs, & consequentibus.*

3. *Confirmatio Voluntatis.*
Facultatis confirmatio.

4. *Argumentorum confirmantium tractatio.*

Amplificantium argumentorum tractatio, per Assumpta, per Commorationem, per Digressionem.

5. *Peroratio accusatoris , & Enumeratio.*

Amplificatio, & motus vehementior.

DEFEN-

RHETORICI, 55
DEFENSORIS COL-
locatio.

Classis I X.

1. *Exordium defensoris, per occupatio-
nem.*

*Ad benevolentiam accommodatum
defensoris exordium.*

2. *Narratio defensoris, amputata, vel
prætermissa in causa.*

3. *Contentio defensoris, & refutatio vo-
luntatis.*

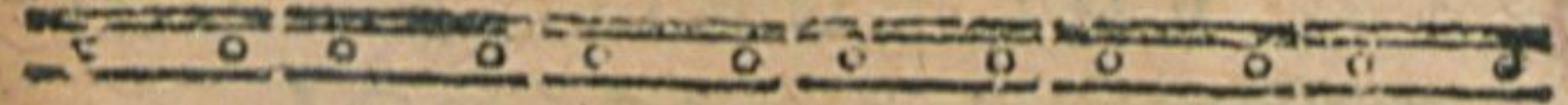
Facultatis refutatio.

4. *Argumentorum infirmorum singu-
laris refutatio.*

*Firmamentorum refutatio, per Gra-
uiora, aut Plura, aut Digressio-
nem.*

5. *Peroratio defensoris, ad misericordiam
directa.*

LOCO

LOCORVM RHETORICORVM PARS III, DE
Elocutione.

ELOCUTIONIS SVA
sponte fusæ, verba Sim-
plicia.

Clasiss X.

1. *Natiua verba.*
2. *Reperta similitudine.*
3. *Imitatione linguæ reperta.*
Soni imitatione reperta.
4. *Inflexione reperta.*
5. *Adiunctione reperta.*
6. *Consonantiora verba.*
7. *Grauiora verba.*
8. *Leniora verba.*
9. *Nitidiora verba.*
10. *Propria.) (.Impropria verba.*
11. *Addita ad nomen, Επιθετα.*
12. *Prisca*

12. *Prisca verba.*
13. *Noua verba.*

T R O P I D I C T I O N I S.

Classis X I.

1. *Translatio, μεταφορά.*
2. *Immutatio, μετωνυμία.*
3. *Abusio, κατάχρησις.*
4. *Obscuratio, ὑποκορισμός.*
5. *Intellectio, συνεκδοχή.*
6. *Pronominatio, ἀντονομασία.*
7. *Transsumptio, μετάληψις.*
8. *Contraria dictio, ἀντίφρασις.*
9. *Impropria locutio, ἀκυρολογία.*

O R A T I O N I S T R O P I.

Classis X I I.

1. *Permutatio, ἀλληγορία.*
2. *AEnigma, ἀίνιγμα.*
3. *Adagium, παροιμία.*
4. *Illusio, εἰρωνεία.*
5. *Iocus amarulentus, σαρκασμός.*
6. *Vr.*

6. *Urbanitas, ἀσυσμός.*
7. *Charientismus, χαλεντισμός.*
8. *Superlatio, ὑπερβολή,*
9. *Circumlocutio, περίφρασις.*

CONIUNCTA VERBA.

Classis XIII.

1. *Numeris probè constructa sententia.*
Dissoluta sententia.
2. *Grauis oratio numeris.*
Humilis oratio numeris.
Intermedia, vel mixta numeris oratio.
3. *Barbarismus.*
4. *Solæcismus,*
5. *Ἀνακόλουθον.*
6. *Hiatus.*
7. *Asperitas.*
8. *Obscuritas, Confusio, Traiectio.*

GENERA DICENDI.

Classis XIII.

1. *Dilucidum genus dicendi.*

2. Bre-

2. *Breuitas orationis.*
3. *Probabilis oratio.*
4. *Illustris oratio.*
5. *Suauis oratio.*

PERIODI, CONTINVATIONES, Ambitus. Classis X V.

1. *Periodus μονόκωλ.*
Δίκωλ periodus.
Τρίκωλ periodus.
Τετράκωλ periodus.
2. *Ισοκωλία periodi.*
Μειρεία periodi.
Μακροκωλία periodi.
Ισοσκέλεια periodi.
3. *Διηρημένη periodus.*
Αντικειμένη periodus.
4. *Περιοδικόν.*
5. *Πνεῦμα.*

S E N T E N T I Æ.

Classis X V I.

1. *Σεμναὶ ἔννοιαι, Graues sententiae.*
2. *Ἐνδοξοί,*

2. Ενδοξοί, ἢ Διδακτικαὶ ἔννοιαι, *Probabilis aut ad docendum accommodata sententia.*
3. Ἠθικαὶ ἔννοιαι, *Morata sententia.*
4. Παθητικαὶ ἔννοιαι, *Ad motum animorum apta sententia.*

ORNAMENTA VERBORUM.

Classis XVII.

1. *Repetitio*, ἀναφορὰ, ἐπαναφορὰ.
2. *Geminatio*, ἐπίζευξις.
3. *Duplicatio*, vel *Iteratio*, ἐπανάληψις.
4. *Conuersio*, ἀντιστροφὴ, ἐπιφορὰ.
5. *Complexio* συμπλοκή.
6. *Conduplicatio*, *Circulus*, ἀναδίπλωσις, κύκλος.
7. *Reduplicatio*, ἐπαναδίπλωσις, παλιλογία.
8. *Gradatio*, κλίμαξ, ἐπιπλοκή.
9. *Regressio*, ἐπάνοδος.
10. *Traductio*, μεταγωγὴ, πολύπλωτον.
11. Αἰ-

11. *Annominatio*, παρήχησις.
 12. *Reciprocatio*, ἀντανάκλασις, παρά-
 γραμμα.
 13. *Similiter desinens*, ὁμοιοτέλευτον,
 14. *Similiter cadens*, ὁμοιόπλωτον.
 15. *Interpretatio*, σιωωνυμία, ἰσοδισ-
 ναμία.
 16. *Incrementum*, αὐξησις.
 17. *Congeries*, συναθροισμός.
 18. *Correctio*, ἐπανόρθωσις.
 19. *Diminutio*, μείωσις, ταπείνωσις.
 20. *Significatio*, ἐνδειξις, ἔμφασις.
 21. *Contentio*, ἀντίθεσις.
 22. *Contrarium*, ἐναντιότης.
 23. *Copulatio*, πολυσλώδιον.
 24. *Dissolutio*, ἀσλώδιον.
 25. *Coniunctio*, *Adiunctio*, ζεύγμα, συ-
 ζευγμένον.
 26. *Disiunctio*, διάζευγμα.

SENTENTIARVM ORNA-
 menta. Classis XVIII.

1. *Definitio*, ὅς

2. *Sen-*

2. *Sententia*, γνώμη, ἀπόφθεγμα.
3. *Noema*, νόημα.
4. *Exemplum*, παράδειγμα.
5. *Similitudo*, ὁμοίωσις, παραβολή.
6. *Comparatio*, σύγκρισις, ἀναλογία.
7. *Imago*, εἰκὼν.
8. *Effictio*, ἀπεικασμός, χαραγήναισμός.
9. *Notatio*, προσωπογραφία, ἠθολογία.
10. *Conformatio*, προσωποποιία, ἠθοποιία.
11. *Demōstratio*, ὑποτύπωσις, ἐνάργεια.
12. *Loci descriptio*, τοπογραφία, τοποθεσία.
13. *Temporis descriptio* χρονογραφία.
14. *Descriptio*, διορισμός, ὑπογραφή.
15. *Distributio*, μερισμός, ἀπαείθμησις.
16. *Divisio*, διαίρισις, δίλημμα.
17. *Expeditio*, *Remotio*, ἀφαίρεσις.
18. *Subiectio*, ἀνθυποφορά, ἀπάντησις.
19. *Contentio*, ἐναντιότης.
20. *Commutatio*, ἀντιμεταβολή, ἀνταλλάξις.
21. *Con-*

21. *Conclusio*, συμπέρασμα.
 22. *Propositio*, πρότασις, κατάτασις, περι-
 κατάτασις.
 23. *Digestio*, μερισμός.
 24. *Transitio*, μετάβασις, μετάτασις.
 25. *Occuratio*, *Anticipatio*, πρόληψις,
 περιπρόληψις.
 26. *Reiectio*, ἀποδιώξις.
 27. *Præteritio*, παράληψις.
 28. *Digressio*, *Declinatio*, ἑκβασις, πα-
 ρέκβασις.
 29. *Reuersio*, ἐπάνοδος.
 30. *Breuitas* βραχυλογία.
 31. *Frequentatio*, σωραϊσμός, ἀνακεφα-
 λαίωσις.
 32. *Commoratio*, ἐπιμονή.
 33. *Renouatio*, ἐπανακάνωσις.
 34. *Expolitio*, ἐπεξεργασία, κόσμησις.

ACTIONIS ORNAMEN-
 ta. Classis XIX.

1. *Inopinatū*, παράδοξον, ἀπεροσδόκητον.
 2. *Di-*

2. *Dubitatio*, ἀπορία, διαπόρρησις.
3. *Simulatio*, εἰρωνεία.
4. *Reticentia*, ἀποσιώπησις.
5. *Interrogatio*, ἐρώτημα.
6. *Ratiocinatio*, ἀτιολογία.
7. *Optatio*, εὐχή.
8. *Execratio*, ἀρειά.
9. *Iracundia*, ἀγανάκτησις, χετλιασμός.
10. *Exclamatio*, ἐκφώνησις.
11. *Acclamatio*, ἐπιφώνημα.
12. *Aversio*, ἀποστροφή.
13. *Communicatio*, ἀνακοίνωσις.
14. *Rogatio*, *Percontatio*, πύσμα.
15. *Subiectio*, ἀνθυποφορά.
16. *Permissio*, συγχώρησις, ἐπιτροπή.
17. *Sermocinatio*, διαλογισμός.
18. *Imitatio*, μίμησις.
19. *Promissio*, ὑπόχεσις.
20. *Conciliatio*, εὐνοια, σύσασις.
21. *Lasio*, διαβολή.
22. *Irrisio*, διασυρμός.
23. *Obiurgatio*, *increpatio*, ἐπιτίμησις.
24. *Ter-*

24. Territatio, ἐκπληξίς.
 25. Licentia, παρρησία.
 26. Purgatio, ἀπολογία, διγαιολογία.
 27. Confessio, παρομολογία.
 28. Deprecatio, δέησις, συγγνώμη.

VERSÆ VEL MVTATÆ

Elocutionis, verba simplicia.

Classis XX.

1. Dilatatio orationis, per παράφρασιν, explicationem, interpretationem, & idem significantia.

Per Cōmorationem facta explicatio.

Per Tropum facta explicatio.

Per Definitionem facta explicatio.

2. Dilatatio per πρόσληψιν, assumptionem, specierum ad genus, partium ad totum, finiti ad infinitum.

Per Causarum & effectorum, Antecedentium & consequentium comprehensionem facta dilatatio.

Per notationem Circumstantiarum,

D

loco.

locorum, temporum, personarum
&c. facta dilatatio.

Per amplificationem à Contrarijs, Si-
milibus, Comparatis &c. facta di-
latatio.

3. Contractio orationis, Per reuocatio-
nem definitionis ad definitum.

Per remotionem Assumptorum facta
contractio.

Per Enumerationem, vel redactionem
in circuitus facta contractio.

Per Coniunctionem, Compositionem,
Diminutionem, verba grauiora,
aut leuiora &c. facta contractio.

CONIUNCTA VERBA

Verse Elocutionis.

Classis XXI.

1. Commutatio ordinis Directi.
2. Indirecti, vel inuersi ordinis commu-
tatio.
3. Mixti ordinis commutatio.

FINIS.

ERASMVS ROTERODAMVS,

De rerum copia.

QVI destinavit, per omne genus
 autorum lectione grassari: (nam
 id omnino semel in vita faciendum ei,
 qui velit inter eruditos haberi) prius
 sibi quamplurimos parabit Locos. Eos
 sumet partim à generibus ac partibus
 vitiorū virtutumq̃: partim ab his quæ
 sunt in rebus mortaliū præcipua, quæq̃
 frequentissime solent in suadendo in-
 cidere; eaq̃ conueniet, iuxta rationem
 affinitatis & pugnantia digerere Nam
 & quæ inter se cognata sunt, vtrò ad-
 monent quid consequatur: & contra-
 riorum eadem est memoria, &c.

Et paulò post,

Ergo posteaquàm tibi titulos com-
 pararis, quot erunt satis; eosq̃ in ordi-
 nem, quem voles, digesseris; deinde sin-
 gulis suas partes subieceris; rursum par-

D 2

tibus

tibus addideris locos communes, siue sententias: iam quicquid vsq; obuium erit, in vllis autoribus, præcipuè si sit insignius, mox suo Loco annotabis; siue erit fabula, siue apologus, siue exemplum, siue casus nouus, siue sententia, siue lepidè aut alioqui mirè dictum, siue metaphora, aut parabola. Atque ad eum modum pariter fiet; vt & altius infideant animo quæ legeris, & assuefcas vti lectionis opibus. Sunt enim qui plurima teneant, velut in mundo reposita: cum in dicendo scribendoq; mirè sint inopes, ac nudi. Postremò, vtcunq; postulat occasio, ad manum erit dicendi suppellex, certis veluti nidis constitutis, vnde quæ voles, petas.

Idem rursus:

Itaq; studiosus ille, velut apicula diligens, per omnes authorum hortos volitabit; flosculis omnibus assultabit; vndique

vndiq; succi nonnihil colligens, quod
in suum deferat aluearium.

RODOLPHVS AGRICOLA,

De Formando studio.

PLerosq; videas, qui, quando multa
didicerint, multorum habeant me-
moriā, vbi proferendum tamē sit ali-
quid eorum; nihil succurrat eis, nihil
queant meminisse; at sciunt quidem,
sed id ipsum scire se nesciunt. Huic par-
ti profuturū crediderim; vt certa quæ-
dam rerum Capita habeamus: cuius-
modi sunt, Virtus, vitium; Vita, mors;
Doctrina, ineruditio; Beneuolentia,
odiuin; & reliqua id genus, quorum
vsus ferē communis ad omnia, & tan-
quam publicus sit. Hæc crebrò itere-
mus, & omnia quæ didicimus, quan-
tum fieri potest. Certē quæcunq; disci-
mus, ad ea redigamus: vt repetendis ca-
pitibus illis, ea quoque, quæ ad ea rede-

D 3 gimus

gimus, repetantur. Sic fiet tandem; vt omnia quæ discimus, certanobis, præsentiaq; , & propè sub conspectu maneant.

DOM. IOAN. STURMIVS,
De Exercitationibus Rhetoricis,

Illud etiam bonum est hic præcipere, quod antea sciri oportuit: quam quisque Ciceronis orationem recitabit, aut transferet: eandem debet resolvere: & solutam ad vtramq; Ephemeridem deportare. Quarum alterâ Verborum esse diximus & Formularum: alteram Exemplorum, locorum communium quæ Theses appellantur; Argumentationum, conclusionum, Amplificationum, exornationum. Et quæ loca in huiusmodi Diarijs pleniora erunt, ex illis Codices conficere: quæ partitionibus, & distinctionibus, & gradibus

dibus erunt digerendæ, & redigendæ
ad naturæ ordinem: hoc est, accommo-
dandæ ad partes totius philosophiæ,
quæ naturæ imitatrix est, & adiutrix,
& sæpe emendatrix.

Idem in præcedentibus:

Quemadmodum enim in re fami-
liari, nihil prodest fructuum & lucri
comparatio, si diligens absit custodia:
& vt frumenta pereunt, nisi cellis fru-
mentarijs seruentur: nihilque aratio,
nihil sementis, nihil messis, nihil tritu-
ratio emolumentum adferet: si horrea de-
siderentur: sic etiam in vocabulorum
coaceruatione omnis propè perditur
opera; nisi in Diarijs reponantur; &
tantum solùm retinetur, quantum me-
moria conseruatur, quæ fluxa & fragi-
lis est, nisi quotidiana exerceatur con-
suetudine.

Et rursus:

Hæc verò (inquit) Ephemeridum

D 4 ratio

ratio ad Philosophiam ex rerum parti-
bus conformata &c. continuata & per-
petuata; copiã accumulat; memoriam
confirmat; per omnem rerum natu-
ram oratoris & scriptoris animum sen-
susq; deducit: vt neque res eum defi-
ciant; & ipsa verba cum rebus suis, qua-
rum notæ sunt, sua sponte, non quæsitæ,
obuiam animo, & propè oculis
occurrant, etiam subito
differentis.

EXORRIVS

huc ex anno personam

Xit, amicus, amico.

DAVIDA ut possit

nomini esse Meum.

23
Ch 1510

FLCA

ULB Halle

3

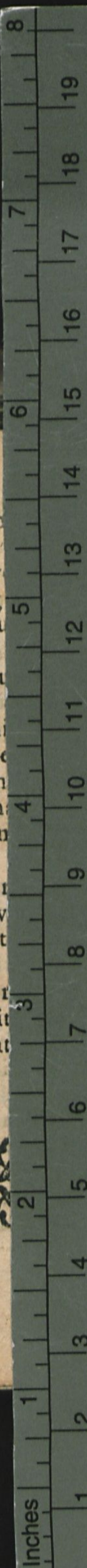
006 765 041

unter
Gal
f

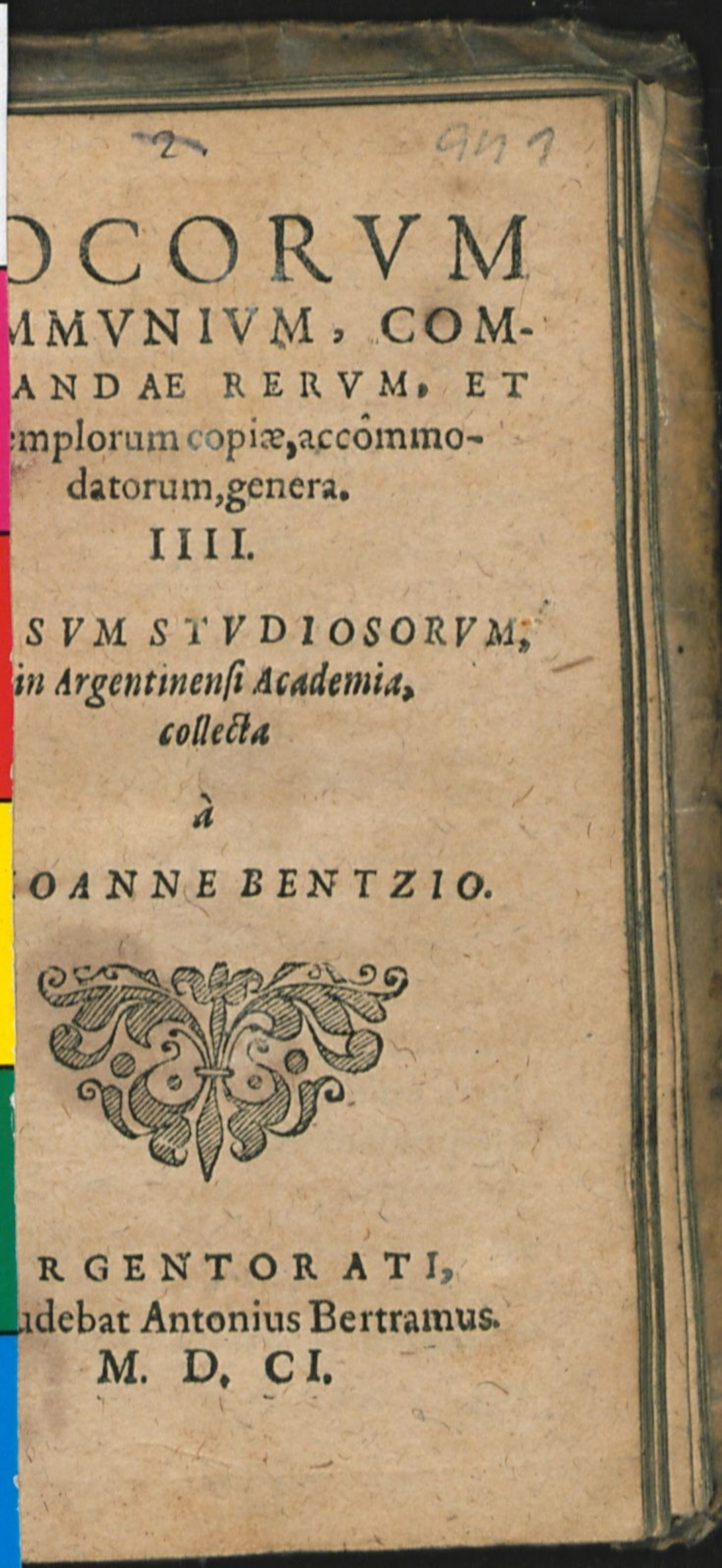

B.I.G.

Farbkarte #13

2 947

OCORVM
MMVNIVM, COM-
ANDAE RERV, ET
emplorum copiae, accõmmo-
datorum, genera.

IIII.

SVM STVDIOSORVM,
in Argentinensi Academia,
collecta

à

IOANNE BENTZIO.

RGENTORATI,
adebat Antonius Bertramus.
M. D. CI.

